

Precizări metodologice pentru comunicatul de presă

- Datele statistice privind „Activitatea rețelei sanitare și de ocrotire a sănătății în anul 2023” s-au obținut printr-o cercetare statistică exhaustivă realizată anual de Institutul Național de Statistică, bazată pe informații colectate din surse administrative sau direct de la unitățile sanitare.
- Datele statistice privind activitatea unităților sanitare și de ocrotire a sănătății se colectează pe baza chestionarului statistic SAN – „Activitatea rețelei sanitare și de ocrotire a sănătății” prin auto-înregistrare pe portalul web printr-o aplicație IT a Institutului Național de Statistică sau pe suport de hârtie.
- Datele prezentate în comunicatul de presă se referă la **situația existentă la sfârșitul anului 2023** și au fost colectate în perioada 16.01.– 16.02.2024.
- Pentru calculul indicatorilor relativi privind activitatea sanitară s-a utilizat **populația rezidentă la 1 iulie 2022 și la 1 ianuarie 2023, în loc de 1 iulie 2023. Din acest motiv, indicatorii relativi pentru anul 2023 au caracter provizoriu.** Populația rezidentă la 1 iulie 2023 va fi disponibilă în luna ianuarie 2025.
- Datele statistice se colectează de la Direcțiile Județene de Sănătate Publică, de la unitățile ministerelor care au rețea sanitară proprie, de la Casele Județene de Asigurări de Sănătate, de la unitățile sanitare din sectorul privat, precum și de la unitățile sanitare cu paturi: spitale (inclusiv unitățile medicale asimilate spitalelor – institute, centre de sănătate, centre medicale și clinici medicale cu paturi de spital), sanatorii, preventorii, unități medico-sociale, dar și de la unități în care sunt furnizate servicii de îngrijire medicală aflate în sfera protecției sociale: unități destinate îngrijirii persoanelor vârstnice sau cu dizabilități. Datele statistice sunt colectate astfel:
  - fiecare unitate sanitară cu paturi, indiferent de forma de proprietate, completează câte un chestionar statistic (SAN);
  - datele statistice aferente activității unităților sanitare fără paturi care aparțin de rețeaua Ministerului Sănătății, cât și cele din sistemul privat sunt centralizate în formulare distincte de către Direcțiile de Sănătate Publică Județene și de Direcția de Sănătate Publică a Municipiului București;
  - consiliile locale și județene completează centralizat, la nivel de localitate, formulare distincte pentru unitățile din subordine: cabinete medicale (școlare sau studentești), cabinete stomatologice (școlare sau studentești), creșe cu asistență medicală, centre de zi destinate persoanelor cu dizabilități în care se acordă și îngrijire medicală pe lângă îngrijirea socială, precum și pentru unitățile care funcționează în sfera protecției copilului și dispun de personal medical;
  - ministerele și instituțiile publice cu rețea sanitară proprie, Casa Națională de Asigurări de Sănătate, Casa Asigurărilor de Sănătate a Apărării, Ordinii Publice, Siguranței Naționale și Autorității Judecătorești, precum și organizațiile nonguvernamentale completează centralizat, la nivel de localitate, datele referitoare la activitatea unităților sanitare fără paturi și la personalul sanitar din rețelele proprii care furnizează servicii medicale, desfășoară activități de cercetare în domeniul medical sau activități de administrare a sistemului medical.
- În totalul unităților sanitare prezentat în comunicatul de presă nu se includ unitățile destinate persoanelor cu dizabilități, unitățile destinate persoanelor vârstnice și alte unități de asistență socială care furnizează îngrijiri medicale combinate cu îngrijiri sociale.

Concepte de bază – note metodologice

- **Spitalul** este unitatea sanitară (publică, publică cu secții private sau privată) cu paturi, de utilitate publică, cu personalitate juridică, care furnizează, cu precădere, servicii medicale persoanelor internate. Deși principala lor activitate este acordarea de servicii medicale cu internare continuă, spitalele pot avea în componența lor structuri care acordă servicii ambulatorii de specialitate, servicii de spitalizare de zi, îngrijiri la domiciliu și servicii paraclinice ambulatorii.

În conformitate cu Legea nr. 95 din 2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, spitalele acordă servicii medicale preventive, curative, de recuperare și paliative. Structura organizatorică a unui spital poate cuprinde după caz: secții, laboratoare, servicii de diagnostic și tratament, compartimente, servicii sau birouri tehnice, economice și administrative, servicii de asistență prespitalicească și transport urgențe, structuri de primiri urgențe. Spitalele au obligația să desfășoare activitatea de educație medicală și cercetare pentru medici, asistenți medicali și alt personal sanitar. În categoria spitalelor sunt incluse și institute, centre de sănătate, centre medicale, clinici medicale și alte unități asimilate spitalelor care oferă servicii de spitalizare cu internare continuă sau servicii de internare continuă și de zi.

- **Unitățile asimilate spitalelor** sunt centre de sănătate, centre medicale, centre de diagnostic și tratament, institute, clinici medicale care au aprobată în structura de funcționare un număr de paturi pentru îngrijire continuă și/sau de zi. Pentru a prezenta o imagine mai detaliată a rețelei medicale, unitățile medicale care sunt asimilate spitalelor și care au aprobată în structura de funcționare numai paturi pentru spitalizare de zi, sunt analizate separat. În aceste unități se furnizează fie numai servicii de spitalizare cu internare de zi, fie servicii de spitalizare de zi și îngrijire în regim ambulatoriu.
- **În numărul spitalelor** prezentat în comunicat sunt luate în considerare spitalele și toate unitățile medicale asimilate spitalelor care oferă servicii de internare continuă și de zi sau numai servicii de internare continuă. Unitățile care oferă numai servicii de internare de zi sunt grupate sub denumirea de „unități sanitare (inclusiv unități asimilate spitalelor) numai cu internare de zi”.
- **În numărul cabinetelor** independente de medicină generală, cabinetelor independente de medicină de familie, cabinetelor stomatologice independente și cabinetelor medicale independente de specialitate nu sunt incluse cabinetele din structura altor tipuri de unități sanitare, cum ar fi: policlinici, societăți medicale civile, centre de diagnostic și tratament etc.
- **Paturile de spital** sunt paturile pentru care există decizii de funcționare, utilizate pentru a spitaliza pacienții în scopul precizării diagnosticului, aplicării tratamentului sau pentru acordarea serviciilor de maternitate și neonatologie. În numărul paturilor din spitale sunt incluse și paturile pentru nou-născuți din spitale sau secții de obstetrică-ginecologie; nu sunt incluse paturile pentru însoțitori și nici paturile aferente posturilor de dializă. Paturile din spitale pot fi pentru internare continuă sau pentru internare zi.
- **Numărul internațiilor** este dat de numărul cazurilor de internare continuă (pentru cel puțin o noapte) pentru pacienții cărora li s-a întocmit fișă de internare, pentru tratament și/sau îngrijire, și care au stat internați cel puțin o noapte.
- **Numărul cazurilor de zi** este dat de numărul persoanelor cărora li s-au făcut formele de internare pentru diagnosticarea unor boli, aplicarea unor tratamente medicale sau pentru acordarea altor tipuri de îngrijire medicală și care au fost externați în cursul aceleiași zile.
- **Personalul medico-sanitar** reprezintă totalitatea personalului medical de specialitate care activează în unități de ocrotire a sănătății și în unități de cercetare științifică în domeniul medical, atât în sectorul public, cât și în cel privat. Personalul medico-sanitar a fost înregistrat o singură dată, la unitatea sanitară unde are declarată funcția de bază. Personalul sanitar este

format din: personal sanitar cu pregătire medicală superioară, personal sanitar mediu și personal sanitar auxiliar. În numărul personalului medico-sanitar este inclus și personalul medical din unitățile de asistență socială în care se acordă îngrijiri medicale combinate cu îngrijiri sociale: unități rezidențiale pentru persoane vârstnice, unități rezidențiale și centre de zi pentru persoane cu dizabilități, precum și personalul medical care își desfășoară activitatea în unități ale administrației publice din cadrul sistemului sanitar sau desfășoară activități de cercetare în institute și instituții medicale fără paturi, ori își desfășoară activitatea în Casele de Asigurări de Sănătate, Direcțiile de Sănătate Publică etc.

- **Personalul sanitar cu pregătire medicală superioară** cuprinde: medici, medici stomatologi, farmaciști, fiziokinetoterapeuți, fizioterapeuți, asistenți medicali cu studii superioare, alt personal sanitar cu studii superioare (biologi, chimiști, logopezi, psihologi etc.). În numărul medicilor, medicilor stomatologi și al farmaciștilor sunt incluși și medicii rezidenți, medicii stomatologi rezidenți, respectiv farmaciștii rezidenți.
- **Personalul sanitar mediu** este format din următoarele categorii de personal: asistenți medicali cu studii postliceale de specialitate, asistenți medicali cu liceu sanitar, asistenți de farmacie, asistenți medico-sociali cu studii medii, asistenți medicali comunitari - cu studii medii, mediatorii sanitari - cu studii medii, surori medicale, tehnicieni dentari, tehnicieni sanitari aparatură medicală, tehnicieni sanitari opticieni, tehnicieni sanitari protezare ortopedică, tehnicieni sanitari protezare auditivă, educatori-puericultori, oficanți medicali, moașe, laboranți cu liceul sanitar sau școală postliceală, operatori registratori de urgență, maseuri, autopsieri, registratori medicali, statisticieni medicali, instructori C.F.M. - cultură fizică medicală, instructori de ergoterapie și alte categorii de personal sanitar cu studii medii asimilate.
- În numărul **personalului sanitar auxiliar** sunt incluși: infirmieri, agenți de dezinsecție, dezinsecție și deratizare, brancardieri, băieși, gipsari, nămolari, spălătorese, îngrijitori, mediatorii sanitari (fără studii medii finalizate), ambulanțieri, șoferi autosanitară și alte categorii de personal sanitar asimilate personalului sanitar auxiliar.
- **Durata medie de spitalizare** s-a determinat raportând numărul total al zilelor de spitalizare continuă (om-zile spitalizare contabile la sfârșitul anului) la numărul persoanelor care au fost internate în anul de referință și se exprimă în număr mediu de zile de internare/pacient.
- **Numărul mediu de locuitori care a revenit la un cadru medico-sanitar** a fost calculat prin raportarea numărului populației rezidente la numărul personalului medico-sanitar dintr-o anumită categorie și se exprimă în număr mediu de locuitori/un cadru medico-sanitar.
- **Numărul mediu de personal medico-sanitar la 10000 locuitori** a fost calculat prin raportarea numărului de persoane dintr-o anumită categorie de personal medico-sanitar la numărul populației rezidente și înmulțit cu 10000 și se exprimă în număr mediu de personal medico-sanitar/10000 locuitori.